

شناسه سند : HSE-WR-۰۱۷

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

دستورالعمل مدیریت حوادث و گزارش نویسی حادثه (Incident Reporting)

شناسه سند: HSE-WR-۰۱۷

کپی، تکثیر و یا تغییر این سند به هر طریق توسط هر فرد درون یا خارج شرکت مجاز نیست.
در موقع استناد به این سند توجه گردد که آخرین بازنگری دارای ارزش بوده و نسخ قدیمی فاقد اعتبار است.
(اسناد معتبر، دارای مهرسبز "معتبر است" و اسناد منسوخ، به مهر قرمز "منسوخ است" مهور می گردد.)

آخرین ویرایش:	تهیه کننده	تأیید کننده	تصویب کننده
نام و نام خانوادگی	سید محمد حسین سیاحی	سید محمد حسین سیاحی	محمد حسین فیروزی
سمت	معاونت مالی	معاونت مالی	مدیر عامل
تاریخ	۱۴۰۵/۰۱/۰۱	۱۴۰۵/۰۱/۰۱	۱۴۰۵/۰۱/۰۱
امضاء			

سایر ویرایشها

تغییرات ویرایش جدول شرح	تاریخ	شرح تغییر	شماره صفحات تغییر یافته	منشاء تغییرات	امضاء		
					تهیه کننده	تایید کننده	تصویب کننده

شناسه سند : HSE-WR-۰۱۷

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

۱. هدف

هدف از این دستورالعمل، ایجاد یک فرآیند سیستماتیک، شفاف و یکپارچه برای گزارش دهی، ثبت، بررسی و تحلیل ریشه‌ای کلیه حوادث و شبه‌حوادث می‌باشد. این فرآیند به منظور شناسایی علل وقوع، تدوین اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه مؤثر، و در نهایت جلوگیری از تکرار حوادث مشابه در سطح پروژه تدوین شده است.

۲. دامنه کاربرد

این دستورالعمل برای کلیه کارکنان، پیمانکاران، بازدیدکنندگان و در تمام محدوده‌های پروژه، اعم از کارگاه‌های اجرایی، دفاتر، انبارها و مسیرهای تردد، لازم‌الاجرا می‌باشد و تمامی رویدادها از شبه‌حوادث جزئی تا حوادث شدید منجر به فوت را در بر می‌گیرد.

۳. تعاریف

حادثه: هر رویداد برنامه‌ریزی نشده‌ای که منجر به آسیب و صدمه به افراد، خسارت به تجهیزات و اموال، یا آسیب به محیط زیست گردد.

شبه‌حادثه: هر رویداد برنامه‌ریزی نشده‌ای که منجر به آسیب یا خسارت نشده، اما پتانسیل آن را داشته است. (مثلاً سقوط یک آچار از ارتفاع که به کسی برخورد نمی‌کند).

گزارش فوری / اولیه: اطلاع‌رسانی شفاهی یا کتبی اولیه از وقوع حادثه که بلافاصله پس از رویداد توسط شاهد یا سرپرست مستقیم به واحد HSE انجام می‌شود.

گزارش نهایی حادثه: فرم تکمیل‌شده و جامعی که شامل جزئیات کامل حادثه، تحلیل علل ریشه‌ای، مصاحبه‌ها، تصاویر و اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه مصوب می‌باشد.

تحلیل علل ریشه‌ای: فرآیندی نظام‌مند برای شناسایی دلایل اصلی و بنیادین یک حادثه، فراتر از دلایل سطحی و آشکار.

۴. مسئولیت‌ها

۴.۱. کلیه کارکنان:

- گزارش فوری هرگونه حادثه یا شبه‌حادثه (حتی جزئی) به سرپرست مستقیم خود.
- عدم دستکاری صحنه حادثه تا زمان حضور تیم بررسی.
- همکاری کامل در فرآیند بررسی و مصاحبه.

۴.۲. سرپرستان کارگاه / مسئولین اجرایی:

- انجام اقدامات اولیه جهت ایمن‌سازی صحنه و رسیدگی به مصدومین.
- اطلاع‌رسانی فوری حادثه به واحد HSE و مدیریت.
- تکمیل فرم "گزارش اولیه حادثه" و تحویل آن به HSE حداکثر ظرف ۲۴ ساعت.
- مشارکت فعال در تیم بررسی حادثه.

شناسه سند : HSE-WR-۰۱۷

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

۴,۳. واحد HSE:

- رهبری تیم بررسی حوادث مهم و هدایت فرآیند تحلیل علل ریشه‌ای.
- جمع‌آوری مدارک، شواهد و تهیه گزارش نهایی حادثه.
- ثبت و بایگانی کلیه سوابق و گزارشات حوادث.
- پیگیری اجرای کامل و مؤثر بودن اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه.
- ارائه تحلیل آماری حوادث به مدیریت به صورت ماهانه.

۴,۴. مدیریت پروژه:

- حمایت از فرهنگ "گزارش‌دهی بدون سرزنش" (No-Blame Culture).
- تأمین منابع لازم برای اجرای اقدامات اصلاحی.
- بررسی و تأیید گزارشات حوادث مهم.

۵. الزامات و نکات فنی

۵,۱. **فوریت در گزارش‌دهی:** کلیه حوادث و شبه‌حوادث باید بلافاصله به صورت شفاهی و حداکثر ظرف ۲۴ ساعت به صورت کتبی (توسط فرم گزارش اولیه) به واحد HSE گزارش شوند.

۵,۲. **حفظ صحنه حادثه:** به جز برای نجات جان افراد، صحنه حادثه نباید تا زمان اجازه از سوی تیم بررسی، دستکاری یا پاک‌سازی شود.

۵,۳. فرآیند بررسی:

۵,۳,۱. **تشکیل تیم:** تیمی متشکل از نماینده HSE، سرپرست فرد حادثه‌دیده و یکی از شاهدین تشکیل می‌شود.

۵,۳,۲. **جمع‌آوری اطلاعات:** شامل عکس‌برداری از صحنه، مصاحبه با شاهدین و فرد حادثه‌دیده، بررسی مجوزهای کار و سوابق آموزشی.

۵,۳,۳. **تحلیل علل:** شناسایی شرایط ناایمن و اعمال ناایمن و سپس ریشه‌یابی علل مدیریتی و سیستمی.

۵,۳,۴. **تدوین اقدامات:** تعریف اقدامات اصلاحی (برای حذف علت حادثه رخ داده) و اقدامات پیشگیرانه (برای جلوگیری از حوادث مشابه).

۵,۴. **طبقه‌بندی حوادث:** حوادث بر اساس شدت پیامد (جزئی، متوسط، شدید) طبقه‌بندی می‌شوند تا سطح بررسی و گزارش‌دهی متناسب با آن باشد.

۵,۵. **محرمانگی:** اطلاعات شخصی افراد در گزارشات عمومی و آماری محرمانه تلقی می‌شود و تمرکز اصلی بر روی یادگیری از خطاها و بهبود سیستم است.

شناسه سند : HSE-WR-۰۱۷

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

۶. کنترل و پایش

- برگزاری جلسات ماهانه کمیته حفاظت فنی و بهداشت کار جهت بررسی آمار و روند حوادث.
- انجام بازرسی های دوره ای توسط واحد HSE جهت اطمینان از اجرای اقدامات اصلاحی تعریف شده.
- تحلیل آماری شبهه حوادث به عنوان یک شاخص پایش نگر کلیدی برای پایش بینی و پیشگیری از حوادث اصلی.

۷. زمان اجرا

این دستورالعمل از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می باشد.

🕒 فرآیند اجرایی تشکیل و فعالیت ERT

نام فرآیند: مدیریت تیم واکنش سریع

کد فرآیند: HSE-PR-۰۰۱۷

مرحله	فعالیت	مسئول	مستند / فرم	خروجی
۱	وقوع حادثه و انجام اقدامات اولیه (امداد، ایمن سازی)	شاهدین / سرپرست	-	کنترل شرایط اولیه و رسیدگی به مصدوم
۲	گزارش فوری و اولیه حادثه	سرپرست مستقیم	فرم گزارش اولیه حادثه (F-HSE-017)	واحد HSE و مدیریت از حادثه مطلع شدند
۳	تشکیل تیم بررسی و جمع آوری شواهد	واحد HSE	چک لیست بررسی حادثه	مستندات و اطلاعات اولیه جمع آوری شده
۴	تحلیل علل ریشه ای و شناسایی دلایل اصلی	تیم بررسی	فرم تحلیل علل ریشه ای (RCA)	شناسایی علل بنیادین حادثه
۵	تدوین و تصویب اقدامات اصلاحی/پیشگیرانه	تیم بررسی / مدیریت	فرم گزارش نهایی حادثه (F-HSE-017)	برنامه اجرایی برای جلوگیری از تکرار حادثه
۶	پیگیری، اجرا و ارزیابی اثربخشی اقدامات	واحد HSE / مسئولین اجرایی	-	بسته شدن پرونده حادثه و بهبود سیستم ایمنی

شناسه سند : HSE-WR-۰۱۷

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

نمونه اطلاعیه عمومی

اطلاعیه ایمنی - اهمیت گزارش دهی شبه حوادث (اتفاقاتی که به خیر گذشت!)

همکاران گرامی،

یک شبه حادثه (Near Miss) زنگ خطری است که به ما فرصت می دهد یک نقص ایمنی را پیش از آنکه منجر به آسیب جدی شود، برطرف کنیم. افتادن یک ابزار از ارتفاع، لغزیدن روی سطح روغنی اما از دست ندادن تعادل، یا نقص فنی یک دستگاه که قبل از شروع کار متوجه آن می شویم، همگی شبه حوادثی هستند که باید گزارش شوند.

واحد HSE "فرهنگ گزارش دهی بدون سرزنش" را تضمین می کند. هدف ما پیدا کردن مقصر نیست، بلکه پیدا کردن علت و ایمن سازی محیط کار برای همه ماست. لطفاً هر رویدادی را، هر چقدر هم جزئی، به سرپرست خود یا واحد HSE گزارش دهید. ایمنی شما، اولویت اول ماست.

واحد HSE پروژه های عمرانی

نمونه نامه رسمی

شماره: HSE/IR/۰۸-۱۴۰۵

تاریخ: ۱۴۰۵/۰۶/۱۰

سرپرست محترم واحد داربست بندی

موضوع: ابلاغ اقدام اصلاحی پیرو حادثه سقوط ابزار مورخ ۱۴۰۵/۰۶/۰۵
با سلام و احترام،

پیرو بررسی حادثه سقوط چکش از روی داربست در جبهه کاری بلوک C، علت ریشه ای حادثه "عدم استفاده از توری محافظ (Debris Net) و تخته پنجه (Toeboard) استاندارد" تشخیص داده شد.

لذا جهت جلوگیری از تکرار این رویداد خطرناک، مقرر گردید حداکثر ظرف مدت یک هفته، کلیه داربست های با ارتفاع بیش از ۳ متر در پروژه به توری محافظ و تخته پنجه مجهز گردند. لطفاً پس از انجام، گزارش تکمیل کار را به صورت کتبی به این واحد اعلام فرمایید.

با احترام

مدیر HSE پروژه

شناسه سند : HSE-WR-۰۱۷

شماره بازنگری : ۰۰۰

دستورالعمل ایمنی و بهداشت

▲ نمونه نامه اخطار (مرحله اول)

شماره: HSE/IR-W/-۰۹-۱۴۰۵

تاریخ: ۱۴۰۵/۰۷/۲۰

جناب آقای [نام سرپرست] - سرپرست محترم واحد [نام واحد]

موضوع: اخطار به دلیل عدم گزارش حادثه (جراحات جزئی پرسنل)

با سلام،

بر اساس گزارشات دریافتی، متأسفانه حادثه منجر به جراحات جزئی (بریدگی دست) یکی از پرسنل تحت سرپرستی شما در تاریخ [تاریخ]، با تأخیر ۴۸ ساعته و پس از پیگیری واحد HSE گزارش گردیده است.

مطابق با دستورالعمل مدیریت حوادث (HSE-WR-۰۱۷)، کلیه حوادث باید به صورت فوری به واحد HSE اطلاع داده شوند تا اقدامات لازم جهت بررسی و جلوگیری از تکرار آن صورت پذیرد. این تأخیر در گزارش دهی، یک عدم انطباق جدی محسوب شده و این اخطار کتبی به جنابعالی ابلاغ می‌گردد. بدیهی است تکرار این مورد، منجر به اقدامات انضباطی شدیدتر خواهد شد.

با احترام

مدیر HSE پروژه‌های عمرانی

رونوشت: مدیریت پروژه

⊖ نمونه نامه توقف کار / جریمه پیمانکار (مرحله دوم)

شماره: HSE/IR-S/-۱۰-۱۴۰۵

تاریخ: ۱۴۰۵/۰۸/۱۵

پیمانکار محترم [نام شرکت پیمانکار]

موضوع: توقف فعالیت به دلیل پنهان کاری و گزارش ندادن مکرر حوادث

با سلام،

احتراماً، پیرو اخطار کتبی شماره [شماره نامه قبلی] و با توجه به تکرار رویه عدم گزارش دهی حوادث و شبهه حوادث توسط تیم اجرایی آن شرکت (که آخرین مورد آن تلاش برای پنهان کردن آسیب به تجهیزات در تاریخ [تاریخ] بوده است)، به اطلاع می‌رساند: این اقدام نه تنها نقض صریح دستورالعمل‌های HSE پروژه است، بلکه اعتماد متقابل و فرهنگ ایمنی را به شدت تضعیف می‌کند. لذا از این تاریخ، کلیه فعالیت‌های آن شرکت در پروژه تا زمان برگزاری جلسه اضطراری با مدیریت آن شرکت، ارائه تعهد کتبی و معرفی ناظر ایمنی مورد تأیید، متوقف می‌باشد. مطابق با مفاد قرارداد، جریمه تأخیرات ناشی از این توقف، متوجه آن شرکت خواهد بود.

با احترام

مدیر پروژه